

اطلاعاتی دربارہ شب قدر

فارسی

شیخ طریقت، امیر اہل سنت، بانی دعوت اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابوالجال

محمد الیاس عطار قادری رضوی
دامت برکاتہم
العتیقین

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَّ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

دعای خواندن کتاب: قبل از مطالعه کتاب دینی یا درس اسلامی دعای را که در پائین تحریر گردیده بخوانید، اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ آنچه را که می خوانید فراموش نمی کنید. دعا اینست:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ

عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

ترجمه: خدا یا دروازهٔ وحمت را بر ما بگشا و رحمت خویش را بر ما نازل فرما. ای صاحب عظمت و بزرگی. اول و آخر یکبار درود شریف خوانده شود.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَّ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

بخشی از کتاب "فیضان رمضان" به تألیف امیر اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ با اصلاحات

و اضافات به نام

اطلاعاتی درباره

شب قدر

15 صفحه

شیخ طریقت امیر اهل سنت، بانی دعوت اسلامی، حضرت علامه مولانا ابوبلال

محمد الیاس عطار قادری رضوی دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

این موضوع از کتاب "فیضان رمضان"، صفحه 181 تا 202 گرفته شده است.

اطلاعاتی درباره شب قدر

یا رب المصطفی! هر کسی که این رساله 25 صفحه ای با عنوان "اطلاعاتی درباره شب قدر" را بخواند یا گوش دهد، او را از برکات شب قدر بهره مند فرموده و با مغفرت بی حساب خویش بنواز.

اٰمِيْنُ بِجَاوِحَاتِمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْبِ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

فضیلت درود شریف

آخرین نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می فرمایند: "هر کسی که روزی یک هزار مرتبه بر من درود پاک بفرستد، نخواهد مرد مگر اینکه جای خود را در بهشت خواهند دید."

(التزغیب و التریب، 328/2، حدیث: 22)

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْبِ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

چرا به لَيْلَةُ الْقَدَر "لَيْلَةُ الْقَدَر" گفته می شود؟

برادران اسلامی نهایت گرامی! لَيْلَةُ الْقَدَر شی بسیار پر برکت است. به این دلیل به آن "لَيْلَةُ الْقَدَر" گفته می شود که احکام یک سال تمام در آن نافذ می شود و فرشتگان به کارها و خدمات یک سال تمام مامور می شوند و چنین نیز گفته شده که به دلیل منزلت و قدر این شب بر سایر شب ها به آن لَيْلَةُ الْقَدَر می گویند و این نیز منقول است که چونکه در این شب اعمال نیک پذیرفته می شوند و در بارگاه الهی از آن تقدیر می گردد، به همین دلیل به آن لَيْلَةُ الْقَدَر می گویند. (تفسیر خازن، 473/4) و این شب مبارک منزلت های متعدد دیگری نیز دارد.

در بخاری شریف آمده است که مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرموده اند: "هر کس در لَيْلَةُ الْقَدَر با ایمان و اخلاص قیام نمود (یعنی نماز خواند)، گناهان (صغیره) گذشته او عفو خواهد گردید." (بخاری، 1/660، حدیث: 2014)

ثوابی برابر با عبادت بیش از 83 سال و 4 ماه

هرگز نباید این شب مقدس را در غفلت گذرانند. به کسی که در این شب عبادت کند ثوابی بیشتر از ثواب هزار ماه، یعنی هشتاد و سه سال و چهار ماه عطا می شود و اینکه چه قدر "بیشتر" ثواب دارد این تنها در حیطه علم الله تعالی می باشد و از طریق او حبیب محبوبش صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نیز می داند. در این شب حضرت جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَام و فرشتگان دیگر نازل می شوند و سپس با تمام عبادت کنندگان مصافحه می کنند. هر لحظه از این شب مبارک سراسر سلامتی می باشد و این سلامتی تا صبح صادق برقرار می باشد. این از کرم خاص الخاص خداوند متعال می باشد که این شب عظیم را به حبیب محبوب خویش

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و از برکت ایشان به تمام امت ایشان عطا فرموده است. خداوند متعال در قرآن مجید ارشاد می فرماید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَزْدريكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنزِيلُ

الْمَلَكِ كَتُورُ الرُّؤُوفِ فِيهَا بَأْذَنُ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلَّمَ شَيْءٌ حَتَّى مَطَلَعَ الْفَجْرُ ﴿۵﴾ (جزء 30، القدر)

ترجمه کنز الایمان: "به نام خداوند بخشنده و مهربان. بیشک ما آن را در شب قدر نازل کردیم، و توجه می دانی که شب قدر چیست؟ شب قدر بهتر از هزار ماه است، فرشتگان و جبرئیل در آن شب به اذن پروردگارشان برای هر کاری نازل می شوند، شیئی است سرشار از سلامت تا طلوع سپیده."

مفسرین کرام در ضمن سوره القدر می فرمایند: "در این شب خداوند متعال قرآن کریم را از لوح محفوظ به آسمان دنیا نازل فرموده است و در مدت 23 سال و به تدریج بر حبیب محبوبش صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نازل فرموده است." (تفسیر صاوی، 6/ 2398)

رسول کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرموده اند: یقیناً خداوند متعال شب قدر را به امت من عطا فرمود و این شب قبل از شما به هیچ امت دیگری عطا نشده است.

(مسند الفردوس، 1/ 173، حدیث: 647)

شبى بهتر از هزار ماه

حضرت امام مجاهد رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ می فرمایند: شخصی از بنی اسرائیل تمام شب را عبادت می کرد و تمام روز مشغول جهاد می بود و به همین ترتیب او هزار ماه را سپری می کرد، تا اینکه خداوند متعال این آیه مبارکه را نازل فرمود:

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۱﴾

ترجمه کنز الایمان: شب قدر بهتر از هزار ماه است.

یعنی قیام در شب قدر از عبادت هزار ماهه این عابد (یعنی عبادت کننده) بهتر است.

(تفسیر طبری، 24/ 533)

عمر ما بسیار کوتاه است

و در "تفسیر عزیزی" آمده است: زمانی که حضرات صحابه کرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان در مورد عبادات و جهاد حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ شنیدند، آنها بر حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ بسیار حسد ورزیدند و به خدمت با برکت مصطفی جان رحمت صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عرض کردند: "یا رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! به ما عمر بسیار کوتاهی داده شده است، بخشی از آن نیز در خواب میگذرد و بخشی از آن در کسب رزق و روزی، پختن غذا و سایر امور دنیوی دیگر صرف می شود. لهذا ما نمی توانیم همانند حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ عبادت کنیم و به این ترتیب بنی اسرائیل در عبادت از ما پیشی می گیرند." غمخوار امت آقا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ با شنیدن این سخن غمگین شد. در همین زمان حضرت جبرئیل امین عَلَيْهِ السَّلَام سورة القدر را خدمت با برکت ایشان تقدیم نمود و به ایشان اطمینان داد که ای محبوب (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) غمگین مباش، ما هر سال به امت شما صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چنان شبی را عنایت فرموده ایم که اگر کسی در آن شب عبادت کند، عبادتش از عبادت هزار ماهه می (حضرت) شمعون (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ) نیز بیشتر خواهد بود. (تفسیر عزیزی، 257/3 ماخوذاً)

حکایت ایمان افروز شمعون صاحب کرامت

درباره همین حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در "مکاشفة القلوب" یک واقعه بی نهایت ایمان افروزی بیان شده است. بخشی از موضوع آن اینگونه است: یکی از بزرگان بنی اسرائیل به نام حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ هزار ماه را طوری عبادت می کرد که شب ها را قیام کرده و روزها را روزه می گرفت و در حین روزه داری در راه خداوند متعال به جهاد با کفار نیز می پرداخت. او آن قدر قوی بود که زنجیرهای سنگین و محکم را با دستانش پاره می کرد. کفار چون دیدند که هیچ خدعه ای بر حضرت شمعون رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

کارگر نیست پس از مشورت کردن با یکدیگر تصمیم گرفتند که با دادن مال و ثروت به همسر بی وفای ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ شب هنگام زمانی که او را خفته یافت او را با طناب های محکم بسته به کفار تسلیم سازد. همسر ایشان نیز چنین کرد. زمانی که ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ بیدار شد و خود را با طناب های محکم بسته یافت فوراً شروع به حرکت دادن اعضای بدنش کرد، آرام آرام طناب ها پاره شدند و ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ آزاد شدند. سپس از همسر خویش پرسید: "چه کسی مرا بسته بود؟" همسر بی وفایش به دروغ گفت که من این کار را کردم. تنها می خواستم ببینم چقدر قوی هستی. همسرش اینبار نجات یافت. همسر بی وفا همچنان منتظر فرصتی بود. باری دیگر زمانی که خواب به او غالب شد همسر ظالمش ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ را با زنجیرهای آهنین به خوبی بست. زمانی که چشم هایش را باز کرد، ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ با حرکتی تمام زنجیرها را پاره پاره کرد و آزاد شد. همسرش با دیدن این منظر شوکه شد اما باری دیگر با به کارگیری از مکر و فریب خویش سخن سابق خویش را به زبان آورد و گفت من تنها می خواستم شما را رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ بیازمایم. در طول گفتگو (حضرت) شمعون رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ راز همسرش را افشا کرده و فرمود: خداوند متعال بر من بسیار کرم فرموده، او مقام ولایت خویش را برایم عنایت فرموده است، بر من هیچ چیزی از دنیا تأثیر نمی کند مگر بر "موهای سرم". زن زیرک تمام سخنانش را فهمید. افسوس! محبت این دنیا چشمانش را کور ساخته بود. آخر کار یک بار فرصتی یافته و ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ را از گیسوانش (یعنی از موهایش) که چنان بلند بود که به زمین می رسید، بست. (این یکی از بزرگان امت های پیشین بود، اما سنت گیسو ماندن سرورمان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تا نیمه گوش، تا نرمه گوش و تا شانه ها می باشد، بلند کردن موهای تا زیر شانه ها برای مردان حرام می باشد). ایشان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ زمانی که از خواب بیدار شد زور زد اما نتوانست خود را آزاد کند. همسر بی وفایش که

سر مست زرق و برق و ثروت دنیا بود شوهر نیک و پارسای خویش را به دشمنانش تسلیم کرد. کفار بد کردار نیز حضرت شمعون (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ) را به ستونی بستند و با شقاوت تمام لب ها و گوش هایش را بریدند. این بنده نیک همچنان به بارگاه خداوند متعال دعا می کرد که به او توانایی رهایی از آن بند ها را ببخشد و آن ستون را همراه با سقفش بر آن ها فرو ریزد و او را از دست آنها نجات دهد. خداوند متعال چنین قدرتی را به او عطا کرد و او نیز تمام بند ها را پاره کرد، سپس ستون را حرکت داد تا اینکه سقف بر کفار فرو ریخت و تمامشان هلاک شدند و خداوند متعال آن بنده نیک خویش را نجات بخشید. (مکاشفة القلوب، ص 306 و غیره)

افسوس! ما کجا ارزش آن را می دانیم!

برادران اسلامی نهایت گرامی! دیدید! خداوند متعال چقدر بر امت محبوب خویش صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مهربان است و او چه احسان عظیم الشانی بر ما ارزانی فرموده است که اگر یک شب قدر را به عبادت سپری کنیم ثواب بیش از یک هزار ماه را می توانیم به دست بیاوریم. مگر افسوس! ما کجا ارزش شب قدر را می دانیم! یکی از صحابه کرام رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ نیز وجود داشت که به خاطر حسرت او به ما چنین انعامی بدون هیچ درخواستی داده شد! یقیناً آنها حد اقل چنین کاری را کردند مگر افسوس! ما ارزشش را نمی دانیم! افسوس! هر سال که این انعام عظیم الشان را در می یابیم آن را در غفلت سپری می کنیم.

برکت رساله "اعمال نیک"

برادران اسلامی نهایت گرامی! برای بیشتر کردن عظمت شب قدر در دل ها لحظه به لحظه با نهضت دعوت اسلامی عاشقان رسول و ما حول دینی اش در ارتباط باشید. در ارتباط با تبدیل کردن مسلمانان به نماز گزارانی نیکو، برای برادران اسلامی 72، برای

خواهران اسلامی 63 و برای طلبه علم دین 92، و برای طالبات علم دین 83، برای کودکان مدنی 40، برای استثنائی ها (یعنی برای کر و لال ها و برای برادران اسلامی نابینا) 25 و برای زندانی ها 52 اعمال نیک به شکل سوالات ترتیب داده شده است. باید اعمال خود را روزانه محاسبه کرده و رساله "اعمال نیک" را تکمیل کرده و آن را به مسئول ذی ربط دعوت اسلامی در اولین روز هر ماه تسلیم کرد. نمی توان تخمین زد که رساله "اعمال نیک" در زندگی چه تعداد از برادران و خواهران اسلامی انقلاب به پا کرده است! یک نمونه از آن را ملاحظه فرمایید: یکی از برادران اسلامی اهل کراچی جدید چنین نقل می کند: امام مسجد محل که عضو نهضت دعوت اسلامی بود با تلاش انفرادی خویش رساله ای از اعمال نیک را به برادر بزرگترم هدیه داد. او به خانه آمد و با خواندن آن حیران گشت که چطور در چنین رساله کوتاهی چنان دستور العمل خاصی برای سپری ساختن یک زندگی اسلامی برای یک مسلمان داده شده است! پس از دریافت رساله اعمال نیک الحمد لله شوق نماز خواندن در او بیدار شد و برای ادا کردن نماز با جماعت در مسجد حاضر شد و اکنون به نماز های پنج وقت متعهد شده، صورتش را با ریش مبارکش آراسته و رساله اعمال نیک را نیز می خواند.

بر عامل انعامات مدنی هر دم و هر ساعت یا الهی! تو باران رحمت را نازل کن

بشارت عظمی برای عاملین "اعمال نیک"

برادران اسلامی نهایت گرامی! شخصی که رساله اعمال نیک را می خواند چقدر سعادت مند است. اندازه این سعادت مندی را از روی این بهار مدنی تخمین بزنید: از یکی از برادران اسلامی اهل حیدرآباد (سند، پاکستان) چنان منقول است که در یکی از شب های ماه رجب المرجب سال 1426 هجری قمری، در خواب سعادت زیارت مصطفی جان رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نصیبم گردید. لب های مبارک ایشان به حرکت درآمد و گل های رحمت شگوفه زد، بخشی از سخنانشان به این ترتیب بود: کسی که در

این ماه هر روز به فکر مدینه¹ که درباره انعامات مدنی می باشد متعهد بوده و وقت صرف کند، خداوند متعال او را مغفرت خواهد کرد.

مرحبا به انعامات مدنی که چه سخنانی دارد که برای طلاب قرب حق سوغاتی است

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

برادران اسلامی نهایت گرامی! این شب ضامن هر نوع خیر و سلامتی می باشد. این شب ابتدا تا انتها سراسر رحمت است. مفسرین کرام رَحِمَهُمُ اللَّهُ می فرمایند: "این شب از مار و عقرب، آفات و بلاها و شیطان ها محفوظ می باشد. این شب سراسر سلامتی است."

چه کسی از تمام خوبی ها محروم است؟

حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ می فرماید: یک بار زمانی که ماه مبارک رمضان تشریف آورد. سرور محبوبان صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمود: "این ماه برایتان فرا رسیده است که یکی از شب هایش چنان است که از هزار ماه بهتر است. هر شخصی که از آن شب محروم شد، گویا از تمام خوبی ها محروم گشته است و از خوبی های آن محروم نخواهد شد مگر اینکه آن شخص حقیقتاً محروم باشد." (ابن ماجه، 2/ 298، حدیث: 1644)

پرچم سبز

بخشی از فرموده مصطفی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چنین است: "زمانی که شب قدر فرا می رسد به امر خداوند متعال (حضرت) جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام) با پرچی سبز رنگ همراه با سپاه بزرگی از فرشتگان به زمین نزول می فرمایند (و بر حسب یکی از روایات): تعداد آن فرشتگان از تعداد سنگریزه های زمین نیز بیشتر می باشد" و آن پرچم سبز را بر کعبه معظمه نصب می کنند. (حضرت) جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام) صد بال دارد که تنها دو بالش را

1. اکنون به شکل اداری به انعامات مدنی "اعمال نیک" و به فکر مدینه "جائزه" (یعنی محاسبه اعمال) می گویند.

در این شب می گستراند که مشرق تا مغرب را در بر می گیرد، سپس (حضرت) جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام) به فرشتگان امر می کند که به هر شخص مسلمانی که در این شب به قیام، نماز و ذکر خداوند متعال مشغول است سلام گفته و با او مصافحه کنید و بر دعا هایش آمین بگویید. این سلسله تا صبح ادامه می یابد. هنگام صبح (حضرت) جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام) به فرشتگان امر می کند تا بازگردند. فرشتگان عرض می کنند: ای جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام)! خداوند متعال درباره حاجت های امت محمدیه چگونه فیصله کرده است؟ (حضرت) جبرئیل (عَلَيْهِ السَّلَام) می فرماید: "خداوند متعال بر آنها نظر کرم خاصی فرموده است و به جز چهار گروه از مردم همه را عفو فرموده است." صحابه کرام علیهم الرضوان عرض کردند: "یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آن چهار گروه از مردم چه کسانی هستند؟ ارشاد فرمودند: (1) یکی از گروه ها شراب خواران معمولی هستند. (2) گروه دوم کسانی هستند که از فرمان والدین سرپیچی می کنند. (3) گروه سوم کسانی هستند که صله رحم را قطع می کنند (یعنی با خویشاوندان خود قطع رابطه می کنند) و (4) گروه چهارم کسانی هستند که با یکدیگر دشمنی می ورزند و با یکدیگر قطع رابطه می کنند."

(شعب الایمان، 3/336، حدیث: 3695)

زیان های جنگ

از حضرت عباد بن صامت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت است که سرور محبوب ما، مکی مدنی مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بیرون تشریف بردند تا برای ما درباره شب قدر بگویند (که در چه شبی واقع شده است)، دو مسلمان با هم مشغول جنگیدن بودند. ایشان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمودند: "من به این خاطر آمدم که به شما در مورد شب قدر بگویم لیکن فلان فلان شخص با یکدیگر مشغول جنگیدن بودند، به همین خاطر تَعَيَّنُ آن برداشته شد، و ممکن است این برای شما بهتر باشد، اکنون آن را (در دهه آخر) در شب نهم، هفتم و پنجم جست وجو کنید." (بخاری، 663/1، حدیث: 2023)

مفسر مشهور حکیم الامت حضرت مفتی احمد یار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ در "مراة" جلد 3 صفحه 210 تحت این حدیث مبارکه می فرمایند: یعنی اینکه تقرُّر آن از علم من برداشته شده است بگونه ای که فراموش کنم. منظور این نیست که خود شب قدر برداشته شده باشد و عبادت در آن نیز لازم نمی باشد. از این واضح می گردد که جنگیدن در دنیا نحس و شوم است و زیان های آن بسیار می باشد و به سبب آن رحمت الهی که قرار است نازل شوند قطع می شوند.

ما با مردم شریف، شریف هستیم و ...

برادران اسلامی نهایت گرامی! درگیری و جنگیدن مسلمانان با یکدیگر سبب دوری از رحمت می گردد. مگر افسوس! اکنون چه کسی باید چه کسی را متوجه این امر بسازد! امروزه با افتخار بسیار گفته می شود که "در این دنیا زندگی با شرافت سپری نمی شود. ما با مردم شریف، شریف هستیم و با مردم قلدر، قلدر هستیم!" تنها به این سخن اکتفا نمی شود، اکنون با سخنان بسیار پیش پا افتاده ای ابتدا زبان درازی، سپس دست اندازی، پس از آن چاقو بازی بلکه با تفنگ به یکدیگر حمله می گردد. افسوس! امروزه بعضی از مسلمانان با افتخار به این که پشتون هستند و یا اینکه پنجابی هستند، گاهی با شعار اینکه مهاجر هستند، گاهی با شعار اینکه قومیت سندی و بلوچی دارند سر یکدیگر را از تن جدا می کنند. اموال و املاک یکدیگر را آتش می زنند. در بین خود بر خلاف یکدیگر تنها بخاطر اختلافات نژادی و زبانی صف آرایی می کنند. ای مسلمانان! شما که محافظ یکدیگر بودید، شما را چه شده؟ یکی از فرامین ارزشمند سرور محبوب ما صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اینگونه است که: "مومنان مانند یک جسم اند که اگر به یکی از اعضا آسیبی برسد در اثر آن تمام بدن آن آسیب را احساس می کند."

(بخاری، 4/ 103، حدیث: 6011)

یکی از شعرا با چه طرز دوست داشتی به ما می آموزد:

مبتلا است عضوی به درد، می گیرد چشمان
چقدر چشمان با دیگر اعضا همدردی می کند

برادران اسلامی نهایت گرامی! بجای اینکه با یکدیگر منازعه و جنگ کنیم باید با یکدیگر همدردی و غمگساری کنیم. هرگز نباید مسلمانان یکدیگر را بزنند، بکشند و یا غارت کنند.

تعریف مسلمان، مومن و مهاجر

از حضرت فضاله بن عبید رضی الله عنه روایت است که آخرین نبی خدا صلی الله علیه و آله و سلم در حجة الوداع ارشاد فرمودند: "آیا در مورد شخص مومن شما را مطلع سازم؟" سپس ارشاد فرمودند: "مومن کسی است که مسلمان دیگر نسبت به جان و مالش از او بی خوف باشد و مسلمان کسی است که مسلمان دیگر از زبان و دستش محفوظ باشد و مجاهد کسی است که در امر اطاعت از الله متعال با نفس خویش جهاد کند و مهاجر کسی است که از خطایا و گناهان جدایی اختیار کند." (مستدرک، 158/1، حدیث: 24) و ارشاد فرمودند: برای مسلمان جائز نیست که به مسلمان دیگر چنان با چشم اشاره کند که از آن اذیت شود. (اتحاف السادة، 177/7) در جایی دیگر ارشاد فرمودند: برای هیچ مسلمانی جائز نیست که مسلمان دیگری را بترساند. (ابو داود، 4/391، حدیث: 5004)

رها کردن روش مصطفی دلیل بربادی
به سبب آن قوم در دنیا بی اقتدار گشته

خارش غیر قابل تحمل

حضرت مجاهد رحمته الله علیه می فرماید: دوزخیان را به چنان خارش مبتلا می کنند که در نتیجه خاریدن زیاد پوستشان کنده می شود و استخوان هایشان آشکار می گردد. سپس ندا داده می شود، ای فلان: آیا از دردی به تو می رسد ناراحتی؟ او خواهد گفت: آری.

سپس به آنها اطلاع داده می شود که: " در دنیا چون مسلمانان را آزار می دادی، این سزای آن است." (اتحاف السادة، 7 / 175)

ثواب دور ساختن درد

رسول کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می فرمایند: "من به دنبال شخصی در بهشت می گشتم دیدم که هر جایی بخواهد می رود این به سبب آن بود که در این دنیا درختی را از مسیر راه مردم برداشته بود که به مردم آسیب می رساند." (مسلم، ص 1410، حدیث: 2618)

اگر می خواهی بجنگی پس با نفس خویش بجنگ

برادران اسلامی نهایت گرامی! از این احادیث مبارکه درس بگیرید و با یکدیگر از منازعه و جنگیدن و غارت کردن پرهیز کنید! اگر می خواهید بجنگید پس با شیطان مردود بجنگید، بلکه حتمًا این کار را انجام دهید، با نفس اماره بجنگید، مگر با یکدیگر همانند برادر سلوک کنید.

فرد زمانی پایدار است که با ملت در ارتباط باشد و به تنهایی چیزی نیست

موج در دریای باشد و بیرون از دریا هیچ چیزی نیست

سرور محبوب ما لبخند می زد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ در ماحول دینی دعوت اسلامی هیچ گونه اختلاف زبانی و قومی وجود ندارد، هر شخص با هر گویش و زبانی و هر قوم و هر کسی که به دنبال اخوت و برادری است به دامن پر فیض تاجدار حرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پناه آورده است. شما نیز هر لحظه با ماحول دینی دعوت اسلامی در ارتباط باشید و برای غرق شدن در عشق رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و سپری کردن زندگی، خود را در قالب "اعمال نیک" جای دهید. برای ترغیب و تخریب بیشتر یک بهار مدنی خوشگوار و خوش بو را به گوش شما می رسانیم: مبلغی اهل راولپندی که به مرکز مدنی جهانی فیضان مدینه کراچی نهضت دینی دعوت اسلامی عاشقان رسول آمده بود تا به دوره قافله مدنی ملحق شود خاطره ای نوشته بود که خلاصه آن از این قرار است: من در مرکز مدنی جهانی فیضان مدینه خوابیده بودم،

چشمان سرم که بسته شده بود اما الحمد لله چشمان دلم باز شد، در عالم خواب دیدم که سردار رسالت مآب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** بر روی سگویی بلندی ایستاده بودند. نزدیکی ایشان بسته هایی که حاوی کارت های "اعمال نیک" بود قرار داشت. نبی پاک **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** با دقت و با لبخند به تک تک کارت های اعمال نیک نظری انداخت. سپس چشمانم باز شدند.

ای عطار ما به انعامات مدنی محبت می ورزیم
 ان شاء الله که در هر دو جهان کشتی ما به ساحل خواهد رسید
صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ
جادوی جادوگر اثر نمی کند (یعنی نا کام) است

حضرت علامه اسماعیل حقی **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** نقل می فرماید: این شب برای در امان بودن از آفات می باشد. رحمت و خیر (یعنی خوبی ها) در این شب بر زمین نازل می گردد. در این شب نه شیطان قادر است کار خطایی کند و نه جادوی جادوگر اثر خواهد کرد.

(روح البیان، 10/ 485 ملخصاً)

نشانه های شب قدر

حضرت عباد بن صامت **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** به بارگاه رسالت حاضر شده و درباره شب قدر سوال کرد. آقای محبوبمان **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ارشاد فرمودند: "شب قدر را در دهه آخر ماه مبارک رمضان و در شب های طاق یعنی بیست و یکم، بیست و سوم، بیست و پنجم، بیست و هفتم یا بیست و نهم جست و جو کنید. هر کسی که با ایمان و به نیت کسب ثواب در این شب مبارک عبادت کند، گناهان آینده و گذشته اش عفو می شوند. یکی از نشانه های آن شب این نیز می باشد که آن شب مبارک شی بی باز، روشن و کاملاً صاف و شفاف می باشد. نه زیاد گرم می باشد و نه زیاد سرد بلکه شی معتدل می باشد، گویا که در آن شب ماه باز شده است، در تمام طول این شب شیاطین با ستاره های آسمانی

کشته نمی شوند. از میان نشانه های دیگر این نیز می باشد که صبحی که پس از سپری شدن این شب می آید خورشید بدون شعاع طلوع می کند و مانند ماه شب چهاردهم است. خداوند متعال در این روز با طلوع آفتاب شیطان را از خروج بازمی دارد." (به جز این روز، هر روزی که خورشید طلوع می کند شیطان نیز همراه با آن بیرون می آید) (مسند امام احمد، 8/ 402، 414، حدیث: 22829، 22776)

حکمت پنهان بودن شب قدر

برادران اسلامی نهایت گرامی! در حدیث مبارکی فرموده شده است که یکی از شبهای فرد دهه آخر ماه مبارک رمضان و یا آخرین شب، حتی اگر شب سی ام باشد، شب قدر است. یکی از حکمت های پنهان ماندن این شب این نیز است که مسلمانان سعی کنند هر شب را به عبادت خدا در جستجوی این شب بگذرانند و دقیقاً ندانند شب قدر کدام شب است.

آب دریا شیرین به نظر می رسد (حکایت)

غلام حضرت عثمان بن ابی العاص رضی الله عنه به او عرض کرد: «ای سرورم رضی الله عنه! مدتی است که کشتی رانی می کنم. من در آب دریا چیز عجیبی را احساس کردم.» پرسید: «آن چیز عجیب چیست؟» عرض کرد: «ای مولای من رضی الله عنه! در هر سال یک شبی است که در آن آب دریا شیرین می شود.» ایشان رضی الله عنه به غلام فرمود: «این بار مواظب باش که به محض شیرین شدن آب در شب مرا مطلع سازی.» چون شب بیست و هفتم ماه مبارک رمضان فرا رسید، غلام به مولایش عرض کرد: «سرورم! امروز آب دریا شیرین شده است» (تفسیر عزیزی 285/3، تفسیر کبیر، 230/1). الله رب العزت ایشان را بیمارزد و به برکت ایشان ما را شامل مغفرت بی حساب خویش قرار دهد.

اٰمِيْنُ بِجَاۗءِ النَّبِيِّ الْاٰمِيْنُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ

چرا نشانه ها را نمی بینیم؟

برادران اسلامی نهایت گرامی! موارد متعددی از نشانه های شب قدر ذکر شد. شاید این سوال در ذهن ما ایجاد شود که بعد از گذشت سالیان از عمر ما، هر سال شب قدر می آید و تشریف می برد، اما تاکنون نشانه های آن را ندیده ایم؟! علما کرام رَحْمَهُمُ اللَّهُ در پاسخ به این مطلب می فرمایند: این چیزها مربوط به کشف و کرامت است، عوام نمی توانند آن را ببینند. فقط کسی که از نعمت بصیرت برخوردار باشد (یعنی یا بینایی قلبی) می تواند آنها را ببیند. انسان گناهکاری که همیشه در نجاست گناه غوطه ور است، این نشانه ها را چگونه می تواند ببیند!

صاحب چشم که منظر خوش تو را می بیند در چشم کور چه به نظر آید و چه ببیند

در شب های طاق جستجو کنید

ام المومنین حضرت عایشه صدیقه رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ روایت کرده است: رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند: «شب قدر را در دهه آخر و در شب های طاق (یعنی شبهای بیست و یکم، بیست و سوم، بیست و پنجم، بیست و هفتم و بیست و نهم) ماه مبارک رمضان جستجو کنید». (بخاری، 661/1، حدیث: 2017)

در هفت شب پایانی جست و جو کنید

حضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ روایت می کند: که برخی از اصحاب نبی کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در هفت شب آخر شب قدر را در خواب دیده اند. پیامبر گرامی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد می فرماید: «می بینم که خواب های شما بر هفت شب آخری متفق شده است. بنابراین کسی که می خواهد آنرا دریابد پس در هفت شب آخری آنرا جست و جو کند». (بخاری، 660 / 1، حدیث: 2015)

چرا لَيْلَةُ الْقَدْرِ پنهان است؟

برادران عزیز اسلامی! این سنت کریمه خداوند است که برخی از مهمترین امور را از روی مشیت خود بر بندگان پنهان نگه داشته است. چنانکه در روایتی آمده است: «خداوند خوشنودی خود را در نیکی ها، نارضایتی خود را در گناهان و اولیاء رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ خویش را در بندگانش پنهان داشته است.» (اخلاق الصالحین، ص 56) خلاصه آن این است که بنده با کوچک شمردن کار خیری آن را ترک نکند. چون او نمی داند خداوند از چه کارهای خیری راضی خواهد شد، ممکن است خداوند از آن کاری که کوچک به نظر می رسد خوشنود گردد. مثلاً شخصی گناهکار در روز قیامت فقط به خاطر کار نیکی که به سگ تشنه ای در دنیا آب داده بخشیده می شود. همینطور حکمت پنهان نگه داشتن نارضایتی او از گناهان این است که انسان گناهی را کوچک تصور کرده بار بار مرتکب آن گناه نشود و از هر گناهی اجتناب کند زیرا او نمی داند که خداوند متعال با چه گناهی ناراض خواهد شد. همینطور اولیاء خدا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ را در میان بندگان پنهان داشته تا انسان هر تمام تلاش خود را برای تبدیل شدن به یک مسلمان حقیقی متعهد به شریعت انجام دهد زیرا ممکن است «او» ولی الله باشد. وقتی مردم خوب را با قلب خود ارج می نهیم، از بدگمانی اجتناب می کنیم و هر مسلمانی را از خود نیک تر تصور می کنیم، و جامعه ما نیز درست خواهد شد و **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** عاقبت به خیر خواهیم شد.

حکمت های گل مدنی

امام فخرالدین رازی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در "تفسیر کبیر" می فرماید: شب قدر را خداوند به چند دلیل پنهان نگه داشته شده است. اول، همانگونه که چیزهای دیگر را پنهان نگه داشته، مثلاً خداوند متعال رضای خود را در طاعات پنهان فرمود تا بنده به هر طاعتی ترغیب شود. خشم خود را در گناهان پنهان فرمود تا از هر گناهی دوری کنیم. ولی

خویش را از مردم پنهان نگه داشته تا مردم به همه احترام بگذارند، قبولیت دعا را در میان دعاها پنهان نگه داشته تا در تمام دعاها مبالغه کند و اسم اعظم را در میان اسامی پنهان نگه داشت تا به تمام اسامی احترام بگذارند. و صلوة وسطی را در میان نمازها مخفی نگه داشت تا بر تمام نمازها محافظت (یعنی همیشه برپا داشتن) صورت گیرد. و پذیرش توبه را پنهان نگه داشت تا بنده همیشه بر تمام انواع توبه ها تمسک جویند و زمان مرگ را پنهان نگه داشت تا مکلف (بنده) بترسد. شب قدر را نیز به همین صورت مخفی نگه داشته است تا تمام شب های ماه رمضان را محترم بشماریم. موضوع دیگر اینکه گویی خداوند متعال ارشاد می فرماید: «اگر شب قدر را تعیین می کردم (بر شما آشکار می ساختم) درحالی که من جرات شما را در انجام عمل گناه می دانم، اگر شهوت در این شب شما را به لبه گناه برساند و اگر به سمت گناه رفتید و گرفتار آن شدید، پس گناه کردن با وجود دانستن آن شب از گناه کردن از روی نا آگاهی سخت تر تمام می شد. پس به همین دلیل آن را پنهان نگه داشتم. سوم این که آن شب را پنهان داشتم تا بنده در طلب آن سخت کوشش کند و ثواب این تلاش را حاصل کند. چهارم اینکه هر گاه برای بنده شب قدر تعیین نشده باشد پس هر شب از ماه مبارک رمضان را در تلاش برای اطاعت از خدای گذرانند به امید اینکه ممکن است که این شب، شب قدر باشد.

(تفسیر کبیر، 11 / 29 ملخصاً)

هر شبی از سال می تواند شب قدر باشد

در تعیین شب قدر اختلاف بسیاری را می توان در میان علمای کرام رحمتهم الله یافت. تا جایی که در نزد برخی از بزرگان شب قدر ممکن است در تمام طول سال موجود باشد، مثلاً فقیه الامه حضرت عبد الله ابن مسعود رضی الله عنه می فرماید: کسی شب قدر را خواهد یافت که به تمام شب های سال توجه کند. (تفسیر کبیر 11 / 230) در تأیید این نظر، امام العارفین شیخ محی الدین ابن عربی رحمته الله علیه می فرماید: من شب قدر را در شب پانزدهم شعبان المعظم (یعنی شب براءت) و یک بار در شب نوزدهم شعبان المعظم

یافتم. همچنین در شب سیزدهم و شب هجدهم ماه مبارک رمضان نیز دیده ام، و نیز در هر شب طاق دهه آخر ماه مبارک رمضان در سالهای مختلف آن را یافته ام. در ادامه می فرماید: گرچه بیشتر شب های قدر در رمضان شریف یافته می شود، باز هم تجربه من این است که در طول سال می چرخد. یعنی اینکه برای هر سال شب مشخصی تعیین نشده است. (اتحاف السادة، 392/4 ملخصاً)

پدیدار شدن رحمت کونین صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ همراه با شیخین

الحمد لله در ماحول مدنی دعوت اسلامی، بهار های زیبایی از اعتکاف ماه مبارک رمضان می باشد، در نقاط مختلف جهان، برادران اسلامی در مساجد و خواهران اسلامی در "مسجد بیت" سعادت اعتکاف را حاصل می کنند. یک بهار مدنی برای ترغیب شما به گوشه نشینی رسانیده می شود: یکی از برادران اسلامی از روستای لیاقت پور، ناحیه رحیم یار خان (پنجاب، پاکستان) نقل شده است که می گوید: من آنقدر به فیلم ها علاقه مند بودم که تقریباً نیمی از سی دی های را که در مغازه سی دی فروشی روستایمان وجود داشت تماشا کرده بودم. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ سعادت اعتکاف در مسجد مدنی روستای طالبانی در دهه آخر ماه مبارک رمضان (1422 هجری قمری، 2001 میلادی) نصیبم گردید. از برکات هم صحبتی با عاشقان رسول دعوت اسلامی چه بگویم! 27 رمضان واقعه ایمان افروز و فراموش نشدنی ماه مبارک را تقدیم می کنم: در تمام شب بیدار ماندم، گریه کردم و التماس کردم که رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ را ببینم. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ صبح دم رحمت خدا بر من گشوده شد، من در حالی که در خواب عمیقی فرو رفته بودم خود را در داخل مسجدی دیدم، در حالی که شخصی اعلام کرد: «سردار مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تشریف می آورد و نماز را امامت می کند.» دیری نگذشت که رحمت کونین، سلطان دارین، پدر بزرگ حسنین، غم خوار امت، مع شیخین کریمین صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

پدیدار شدند و چشمانم باز شدند. فقط یک نگاه اجمالی در نظرم آمد و آن چهره زیبا از دیدگان ناپدید شد، قلبم ناگهان پر شد و از چشمانم سیل اشک جاری شد تا اینکه در هنگام گریه سسکه ام قطع شد، ای کاش!

این همه مدت شده دید مصحف عارض نصیب

جمال قرآن را حفظ کن با تلاوت کردن از روی آن

(ذوق نعت، ص 164)

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ بعد از آن محبت دعوت اسلامی نهضت دینی عاشقان رسول در دلم بیشتر شد بلکه اینچنین خواستار باقی ماندن در دعوت اسلامی شدم. پس از آماده کردن وسایلم از خانه، به سمت باب المدینه کراچی رفتم و در جامعه المدینه برای درس نظامی ثبت نام کردم. وی در زمان بیان این سخنان می گوید در کنار کسب معارف دینی در درجه اول و همچنین به لحاظ تشکیلاتی به عنوان رئیس حوزه فرعی، مسئولیت پیشبرد فعالیت های دینی دعوت اسلامی را بر عهده گرفتم.

اگر آرزوی جلوه یار داری، در ماحول مدنی کن تو اعتکاف

سرور محبوبم نظر کرم خواهد کرد، در ماحول مدنی کن تو اعتکاف

(وسایل بخشش، ص 239)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

سخنان امام اعظم، امام شافعی و یارانش

از حضرت امام اعظم ابوحنیفه رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ در این باره دو قول منقول است: (1) لیلۃ قدر فقط در ماه رمضان است ولی شب خاصی برایش تعیین نشده است (2) یکی از سخنان معروف امام اعظم ابوحنیفه رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ این است که شب قدر در طول سال گاهی در ماه رمضان و گاهی در ماه های دیگر در حال گردش است. این قول حضرت

عبدالله بن عباس، حضرت عبدالله بن مسعود و حضرت عکرمه رضی الله عنهما اجمعین نیز می باشد.

(عمدة القاری، 253/8، ذیل حدیث: 215)

نزد امام شافعی رحمته الله علیه نَيْتَةُ الْقَدَر در دهه آخر ماه مبارک رمضان می باشد و این شب تعیین شده است و تا قیامت نیز در آن تغییری نخواهد آمد.

نزد امام ابویوسف و امام محمد رحمته الله علیه نَيْتَةُ الْقَدَر در خود ماه مبارک رمضان است. اما شب ثابتی برایش معین نشده است. و یکی از اقوال آنها این است که نَيْتَةُ الْقَدَر در پانزده شب آخر ماه مبارک رمضان می باشد. (عمدة القاری 253/8، تحت حدیث: 215)

شب قدر همواره در حال تغییر است

نزد امام مالک رحمته الله علیه شب قدر در دهه آخر ماه مبارک رمضان و در شب های طاق می باشد. اما هیچ شبی خاصی برایش مشخص نشده است، هر سال در این شب های طاق می چرخد، یعنی گاهی شب بیست و یکم نَيْتَةُ الْقَدَر است، گاهی بیست و سوم، گاهی بیست و پنجم، گاهی بیست و هفتم و گاهی شب بیست و نهم نیز می تواند شب قدر باشد. (عمدة القاری، 335/1)

شیخ ابوالحسن شاذلی رحمته الله علیه و شب قدر

حضرت شیخ ابوالحسن شاذلی رحمته الله علیه (متوفی 656 هجری قمری)، پیشوای بزرگ سلسله قادریه شاذلیه می فرماید: «هر گاه اولین روز ماه مبارک رمضان در یکشنبه یا چهارشنبه واقع شد، شب بیست و نهم، اگر در روز دوشنبه، شب اول رمضان باشد بیست و یکم، اگر اول رمضان در روز سه شنبه یا جمعه واقع شد، شب بیست و هفتم، اگر روز پنجشنبه واقع شد، شب قدر در شب بیست و پنجم و اگر در روز شنبه واقع شد من شب قدر را در شب سی ام یافته ام.» (تفسیر صاوی 2400/6)

شب بیست و هفتم شب قدر

هر چند بزرگان دین و مفسران و محدثان در تعیین شب قدر با هم اختلاف دارند، اما نظر اکثریت این است که همه ساله در ماه رمضان شب بیست و هفتم شب قدر است. در نزد سید الانصار، سید القراء، حضرت ابی بن کعب رضی الله عنه شب بیست و هفتم ماه مبارک رمضان، شب قدر است. (مسلم، ص 383، حدیث: 762)

حضرت شاه عبدالعزیز محدث دهلوی رحمته الله علیه نیز می فرماید شب قدر شب بیست و هفتم ماه مبارک رمضان شریف می باشد. ایشان دو دلیل برای تأیید گفته خود آورده اند فرمود: (1) "لَيْلَةُ الْقَدْرِ" که حرف دارد و این کلمه در سوره قدر سه مرتبه آمده است. بنابراین اگر «سه» و «نه» را با یکدیگر ضرب کنیم حاصل ضرت "بیست و هفت" می شود که این است اشاره به اینکه شب قدر شب بیست و هفتم است. (2) این سوره دارای سی کلمه است. کلمه بیست و هفتم "هی" می باشد که این ضمیر برای لیلۃ القدر استفاده شده است. گویی این نشانه ای از جانب خداوند متعال برای نیکوکاران است که شب بیست و هفتم ماه مبارک رمضان شب قدر است. (تفسیر عزیزی، 3/ 259 ملخصاً)

گویی شب قدر را دریافته است

مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می فرماید: کسی که **«إِلَّا إِلَهَ إِلَّا اللهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»**¹ را سه مرتبه خواند، گویا شب قدر را دریافته است. (ابن عساکر 65/276) در صورت امکان هر شب سه مرتبه این دعا خوانده شود.

ای خواهان رضای الهی! اگر امکان داشت در تمام طول سال هر شب چیزی از کار نیک انجام دهید چه کسی می داند شاید یکی از شب ها شب قدر باشد. هر شب دو نماز فرض خوانده می شود. همراه با نمازهای دیگر به ادا کردن نمازهای مغرب و عشاء با

1. ترجمه: یعنی هیچ کس جز الله متعال لایق عبادت نمی باشد. کسی که صاحب حلم و کرم است. الله تعالی است که مالک هفت آسمان و عرش عظیم است.

جماعت نیز توجه خاصی داشته باشید که اگر جماعت هر دو در شب قدر مبارک نصیب شده باشد **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** خداوند اجر بسیاری عطا خواهد فرمود، بلکه روزانه نمازهای عشاء و فجر را نیز همراه با نمازهای پنجگانه با جماعت خوانده و این کار را در خود عادت سازید. به دو فرامین مصطفی **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** توجه کنید: (1) هر که نماز عشاء را با جماعت بخواند، مانند آن است که تا نیمه شب قیام کرده است و هر کس نماز صبح را به جماعت بخواند مانند آن است که تمام شب را قیام کرده است. (مسلم، ص 329 حدیث: 656)

(2) «هر که نماز عشاء را با جماعت بخواند، سهم خود را از شب قدر به دست آورده است.» (معجم کبیر، 179/8، حدیث: 7745)

جویندگان رحمت الهی! اگر عادت نماز خواندن با جماعت را در تمام طول سال حفظ کنید، در شب قدر نیز **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** جماعت این دو نماز نصیبتان خواهد شد و با وجود اینکه در تمام طول شب خوابیده اید، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** مانند روزهای دیگر گویا تمام شب را در عبادت سپری کرده اید.

دعای شب قدر

ام المؤمنین حضرت عایشه صدیقه **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** روایت می فرمایند: در بارگاه رسالت **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** عرض کردم: «یا رسول الله **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**! اگر از شب قدر را دریا بم چه بخوانم؟» فرمود: اینگونه دعا کن: **اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي**. یعنی خدایا! همانا تو بخشنده ای و بخشیدن را دوست داری لهذا مرا ببخش. (ترمذی 306/5، حدیث: 3544)

برادران اسلامی نهایت گرامی! ای کاش! هر شب حداقل یک بار این دعا را بخوانیم تا اینکه روزی شب قدر نصیبمان شود. و در شب بیست و هفتم این دعا را خوب است که بارها بخوانیم.

نوافل شب قدر

حضرت اسماعیل حقی **رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ** در «تفسیر روح البیان» این روایت را نقل کرده است:

هر که در شب قدر با نیت خالصانه نوافل بخواند گناهان گذشته و آینده او بخشیده می شود. (روح البیان 480/10)

وقتی ده روز آخر ماه رمضان فرا می رسد سردار مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کمر به عبادت می بستند، شب زنده داری می کردند و اهل بیت خود را نیز بیدار می کردند.
(ابن ماجه، 357/2، حدیث: 1765)

حضرت اسماعیل حقی رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ نقل می کند که بزرگان دین رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ هم در این دهه هر شب دو رکعت نفل به نیت شب قدر می خواندند. همچنین از بعضی از بزرگان نقل شده است که هر کسی که هر شب ده آیه را به این نیت بخواند از برکت و ثواب آن محروم نخواهد شد.

برادران اسلامی نهایت گرامی! یقیناً این شب منبع برکات است. چنانچه حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ می فرماید: یک بار که ماه رمضان فرا رسید، حضرت انور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند: «این ماه بر شما فرا رسیده است که در آن شبی است که از هزار ماه بهتر است، هر آن شخصی که از آن شب محروم شد، گویا از تمام خوبی ها محروم گشته است و کسی از خوبی های آن محروم نخواهد گشت مگر آن شخصی که حقیقتاً محروم است.
(ابن ماجه، 298/2، حدیث: 1644)

ای خدای بی نهایت محبوب ما! به طفیل حبیب محبوب خویش صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ما گناه کاران را از برکات يُنَيْلُهُ الْقُدْرُ مالا مال بفرما و هر چه بیشتر توفیق عبادت نصیبمان بگردان.

أَمِينٌ بِجَاوِحَاتِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

مطلع الفجر حق است در نیت القدر

میلیون ها درود بر کسانی که در دعا کردن استقامت می کند

(حدائق بخشش، ص 299)

فیضان مدینہ، محلہ سوداگران، بازار سبزی فرشان قدیم کراچی

UAN: +92 221 1111 252692 or call/whatsapp/message #: +92-313-1139278

/ www.Maktabatulmadina.com www.dawateislami.net

Email: ilmia@dawateislami.net /

feedback@maktabatulmadina.com

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

اگلے ہفتے کا رسالہ

فیضانِ مدینہ، محلہ سوداگران، پرانی سبزی منڈی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net